

Z ŻYCIA ŚODR

- 2 Minister Gospodarki Janusz Piechociński w ubojni „Józan”
- 3 Lekcja w zagrodzie edukacyjnej
- 4 Relacja z Łodzi
- 5 Szkolenia - o chowie drobiu i bioasekuracji produkcji trzody chlewnej
- 6 Szkolenie pszczelarskie w Raciborzu
- 7 „Konsolidacja producentów świń w obliczu kryzysu i zagrożenia ASF”

SPECJALIŚCI RADZĄ

- 8 Zalecane odmiany grochu siewnego w 2014 roku
- 9 Nawożenie kukurydzy

- 10 W maju zamiast pasących się krów pojawiają się maszyny do sprzętu traw na kiszonce
- 12 Bez zdrowych sadzeniaków nie ma dobrych opłacalnych plonów ziemniaka
- 13 Pielęgnacja trawnika
- 14 A może alpaki
- 16 Zalecenia Śląskiego Lekarza Weterynarii dot. ASF

ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH

- 22 Jak uzyskać certyfikat na ekologiczne produkty (cd.)

ŚRODOWISKO W KTÓRYM ŻYJEMY

- 24 Zielone Czeki

NOTOWANIA

- 25 Informacje rynkowe

WYWIAD MIESIĄCA

- 29 Rozmowa z Januszem Witą właścicielem małego zakładu przetwórstwa spożywczego

SYGNAŁY

- 31 XVIII Redyk na Hali Glinne w Korbielowie
- 32 Seminarium Pszczelarskie
- 33 Park w Świerklańcu

DOM I OGRÓD

- 34 Przepisy dla zapracowanej gospodyni
- 35 Srebro koloidalne alternatywą dla antybiotyków
- 36 Konkurs „KWIATY”

Przyjmujemy do druku
REKLAMY, OGŁOSZENIA, ARTYKUŁY
SPONSOROWANE - zgodnie z cennikiem.
Drobne ogłoszenia rolników
zamieszczamy bezpłatnie.

PRENUMERATĘ można zamówić
bezpośrednio w redakcji lub u doradców.

*Redakcja nie odpowiada za treść reklam,
ogłoszeń i artykułów sponsorowanych.*

*Redakcja zastrzega sobie prawo
do dokonywania skrótów
i przetwarzania materiałów prasowych.*

Adres wydawcy i redakcji ŚLĄSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO ODDZIAŁ W MIKOŁOWIE

ul. Gliwicka 85, 43-190 Mikołów, skr. poczt. 85
tel.: 32 325 01 41, 32 325 01 57, fax 32 325 01 44
e-mail: M.Hankiewicz@odr.net.pl, B.Pieter@odr.net.pl

Redakcja: Maurycy Hankiewicz - redaktor naczelny,
Barbara Gąsiorowska, Bernadeta Pieter,
Aleksandra Bednarczyk, Karina Kwaśniewska
Fot. na okładce - A. Bednarczyk, B. Wilk

ŚODR, nr 9/2014

A MOŻE ALPAKI!

Zainspirowany ekspozycją na Opolagrze, odwiedził Arkadiusz Wilka z Myśliń k. Dobrodzienia, który prowadzi hodowlę, mało u nas jeszcze znanych, chociaż niezwykle użytecznych i sympatycznych alpaki.

Alpaka (*Vicugna pacos*) – to południowoamerykański, trawożerny ssak parzystokopytny z rodziny wielbłądowatych. Hodowana na zboczach Andów w Peru, Ekwadorze, Boliwii i Chile na wysokościach ok. 4000 m n.p.m., przypomina nieco lamę, ale jest od niej mniejsza. Nie występuje w formie dzikiej.

Do niedawna uważano, że alpaka pochodzi od guanako, jednak badania DNA wykazały, że jej przodkiem jest wikunia. Alpakę udomowiono ok. 7000 – 6000 lat temu w Peru. Ciało alpaki osiąga 120–150 cm długości, przy wysokości w kłębie 80–100 cm i masie ciała 55–85 kg.

Alpaki mają proporcjonalną budowę ciała, które pokryte jest gęstym runem o jedwabistym połysku. Posiadają różnorodne ubarwienie, bowiem wachlarz kolorów włókna rozciąga się od białego do czarnego, z wieloma tonacjami beżu, brązu i szarego - w sumie występuje w 22 naturalnych kolorach.

Alpaki są zwierzętami socjalnymi tworzącymi grupy rodzinne, złożone z dominującego samca, kilku samic i ich potomstwa. Są asezonalne co oznacza, że samice mogą zostać pokryte w dowolnym terminie. W naszym kraju najlepszą porą roku do krycia jest wiosna. Cykl rozwojowy alpaki obejmuje 340-dniowy okres ciąży. Samice rodzą jedno młode bez żadnych komplikacji. Średnia masa ciała noworodka wynosi 6–7 kg. Młode karmione są mlekiem matki, a po upływie 4 miesięcy następuje ich stopniowe odsadzanie. Rosną szybko i w wieku 8–9 miesięcy ważą już około 30 kg. Potem przyrosty są wolniejsze tak, że w wieku 3 lat masa ciała wzrasta do 55 kg. Dojrzałość płciową osiągają w wieku 8–12 miesięcy, jednak do rozplodu używane są po osiągnięciu ok. 70 proc. masy ciała dorosłego zwierzęcia. Ma to miejsce w wieku ok. 2 lat. Samce kwalifikuje się do rozplodu po ukończeniu 3 roku życia. Alpaki żyją około 15–25 lat.

Światowym liderem w hodowli tych zwierząt jest Peru, które posiada ponad 3 mln sztuk i z roku na rok rozwija tę hodowlę. Reszta populacji podzielona jest między Boliwię i Chile, a od początków lat 80. zwierzęta te hodowane są również w: USA, Australii, Nowej Zelandii i Chinach. Alpaki stają się coraz bardziej popularne w Szwajcarii oraz w krajach Unii Europejskiej m.in.: Anglii, Hiszpanii, w Niemczech, a ostatnio dołączyła do nich Polska.

CZY HODOWAĆ ALPAKI?

Alpaki są wszechstronnie użytkowe i od niepamiętnych czasów dostarczają swoim właścicielom niezwykle cennego włókna, skór, zdrowego mięsa i nawozu. Ich egzotyczne piękno wykorzystuje się także w turystyce i rekreacji.

Włókno - natura obdarzyła alpaki niezwykle gęstym runem, które jest trzy razy trwalsze od wełny owczej i sześć razy cieplejsze. Wśród alpaki wyróżnia się dwie rasy - huacaya i suri. Różnią się one wyglądem i rodzajem pokrywy włosowej. **Huacaya** ma wełnę lekko powodowaną, rosnącą prostopadle do ciała, a **wełna suri** ma silniejszy połysk i zwisa w długich, falistych lokach wzdłuż ciała zwierzęcia. Wełna alpaki zawiera niewiele wosku zwierzęcego, w związku z tym jest odporna na zabrudzenia, łatwo się ją czyścić, a co najważniejsze, nie jest przyjazna dla roztozczy, więc jest odpowiednim produktem dla alergików. Należy do najdelikatniejszych włókien na świecie, przez co nazywana jest „miękkim złotem”. Jego grubość wynosi od 15 do 20 mikronów, co sprawia, że zalicza się je do grupy włókien tzw. specjalnych i konkuruje z kaszmiem czy moherem. Roczny przyrost włókna wynosi 10–20 cm. Strzyża odbywa się raz w roku uzyskując 2–3 kg bardzo cienkiego włókna.

Wełna charakteryzuje się również niezwykle wytrzymałością, która nie zmniejsza się wraz z cienkością i teksturą przez co idealnie nadaje się do przemysłu tekstylnego. Na dodatek jest mięciutka w dotyku i ma duże właściwości higroskopijne, które pozwalają absorbować wilgoć ze środowiska, nie zmieniając wyglądu.

Skóra – wraz z futrem przetwarzana jest w rzemiośle i rękodzielnictwie. Wytwarzane są z niej wyroby futrzarskie, głównie ze skór pochodzących od zwierząt młodych. Skóry oraz futra są doskonałym surowcem dla przemysłu futrzarskiego i skórzanego. W zależności od procesu, jakiemu są poddawane i jaka jest ich jakość po garbowaniu, przeznaczają się do produkcji wyrobów rzemieślniczych - czapek, makat czy zabawek. Skóry najlepszej jakości wykorzystywane są do produkcji odzieży, pasków oraz narzut na łóżka.

Mięso – spożywane jest zarówno w postaci nieprzetworzonej, jak i w postaci wędlin. W porównaniu z mięsem drobiowym czy wołowym, zawiera więcej białka i dwukrotnie mniej tłuszczu. Wydajność rzeźna wynosi 54%. Mięso alpaka odznacza się dużą wartością odżywczą i jest w 100% ekologiczne. Odznacza się wysoką zawartością białka i żelaza, a niską cholesterolu. Jest stosowane w leczeniu anemii, żywieniu dzieci i rekonwalescentów.

Kości – wykorzystywane są do wyrobu grzebieni i noży. Wytwarza się z nich także maczkę.

Tłuszcz – jest składnikiem maści i leków na astmę.

Łagodne usposobienie tych zwierząt i znikoma zawartość lanoliny w okrywie sprawiły, że są wykorzystywane w zooterapii. Mimo że należą do rodziny parzystokopytnych, zamiast racic natura wyposaża je w poduszkowane stopy, składające się z dwóch palców zakończonych paznokciem. Taka anatomiczna budowa sprawia, że zwierzęta te nie niszczą roślinności poprzez wgniatanie. Alpaki mają dużą pojemność płuc i większą liczbę erytrocytów we krwi oraz wyższy poziom hemoglobiny. Ta specyficzna budowa i niezwykle wydajny system trawienny pozwala im przeżyć w bardzo trudnych warunkach klimatycznych. Trzykomorowy żołądek alpaka potrafi przetwarzać pasze najniższej jakości w niezwykle cienkie włókno i smaczne niskokaloryczne chude mięso. W swojej diecie zwierzęta wykorzystują najtańsze pasze gospodarskie.

POMIESZCZENIA I ZAGRODY.

Zimą alpacom wystarczy za schronienie nieocieplony budynek (szopa, komórka), wyścielany słomą i wyposażony w koryto na marchew, siano czy pasze treściwe, a także wiadro z wodą. Można też dawać im gnieciony owies czy suchy chleb.

Większe zapotrzebowanie na pasze mają samice w ostatnim trymestrze ciąży i w tym okresie zaleca się podawać pasze treściwe. Latem alpaki mogą przez cały dzień przebywać na pastwisku, ale w słoneczne czy deszczowe dni powinny mieć zapewnione schronienie przed niesprzyjającymi warunkami atmosferycznymi. Ich wymagania wodne nie są duże. Zdarza się, że piją wodę jakby „na zapas”. Odchody wydalane są w jednym miejscu, dlatego też można je usuwać raz w tygodniu. Są łatwe w hodowli na każdym terenie. Na hektarze pastwiska można utrzymać ok. 30 alpaka.

Wszystko powyższe zachęca do hodowli tych zwierząt. Pan Arkadiusz z żoną Beatą traktują swoją hodowlę jako hobby. Źródłem utrzymania pozostaje praca zawodowa ale liczą, że u nas też rozwinie się ten kierunek. Niektórzy szacują, że 30 alpaka może przynosić już niezły dochód. Od 2012 roku rozpoczął działalność Polski Związek Hodowców Alpaka. Zapraszamy 29-30 czerwca do Mikołowa na Dni Otwartych Drzwi, gdzie będzie można podziwiać te egzotyczne ale i przesympatyczne zwierzęta oraz uzyskać wszelkie o nich informacje.

Adam Walasek

Dział Systemów Produkcji Rolnej, SJI D

Fot. A. Wilk i B. Wilk

